

[Rytter.]

vi kan ikke udtale os. Thi kommer det saa vidt, at baade Dommer og Præst begynder at udtale sig, Dommeren om afsagte Domme, Præsten om, hvad der er betroet ham, hvor ender vi saa? Ja, jeg gaar saa vidt, at selv om vedkommende har tilladt Præsten at udtale sig, bør han ikke gøre det; bliver han ført som Vidne, er det en Sag for sig, men ikke i Interviews.

Med Hensyn til Erstatningssspørgsmaalet maa vi altsaa være meget forsigtige. Vi maa ikke svække Anklagemyndighedens Stilling her i Landet. Vi ser allerede nu Kriminaliteten vokse meget stærkt. Hvad det hænger sammen med, er ganske umuligt at sige, men det skulde meget nødtigt hænge sammen med, at der bliver for mange Frifindelser i Sager, hvor man har paa Fornemelsen, at vedkommende i Virkeligheden er skyldig.

Jeg har saa kun tilbage et enkelt Spørgsmaal, som jeg hentydede til før. Jeg sagde nemlig, at Ministeren havde tilføjet os Dommere en efter min Mening unødigt Krænkelse og desværre havde faaet Partierne i Folketinget til at gaa med dertil undtagen Folketingsmand Pürschel. Jeg haaber imidlertid, at vi, naar vi nu faar Sagen oplyst i Landstinget, kan blive enige med Ministeren om at vende tilbage til et virkelig holdbart Forhold paa dette Omraade. Jeg sigter til Spørgsmaalet om, hvorvidt Justitsministeren skal kunne paalægge en Dommer at anlægge Injuriesag. Den højtærede Minister erindrer Forhistorien til denne Sag. Det var en Minister, der paalagde en Dommer at anlægge Injuriesag. Dommeren svarede imidlertid: Det kan Justitsministeren ikke paalægge mig. Og det mærkværdige var, at Dommeren ikke blot i den konservative Presse, men ogsaa i Venstrepressen og langt ind i den radikale Presse fik Tilslutning til, at det var en selvfølgelig Konsekvens af Grundlovens Ord om Dommernes Uafhængighed, at en Minister ikke kunde beordre en Dommer til at anlægge Injuriesag. Vedkommende Dommer holdt fast ved sit og havde almindelig Støtte i den offentlige Mening. Derfor var det, Forslaget i sin Tid kom frem i Folketinget. Jeg modsatte mig det ud fra den Betragtning, at selvfølgelig kan den Lov gennemføres, at en Justitsminister kan give et saadant Paalæg, men en Lov bør ikke gøre det, for det er i Strid med Grundlovens Princip. Jeg har spurgt vor Lærer i Statsret ved Universitetet om det samme. Han siger ogsaa, at selvfølgelig kan en Lov gennemføre det, men det er

i Strid med Grundlovens Princip om Dommernes Uafhængighed. Derfor blev Resultatet ogsaa, at alle Partier, ogsaa det radikale, var enige om, at en saadan Bestemmelse vilde man ikke optage i en Lov, og den gik derfor ud. Alle Partier var enige om det ved Behandlingen af det Forslag, som var lige ved at blive gennemført i 1929, ogsaa den højtærede Justitsminister.

Derfor var det mig noget af en Overraskelse, og jeg maa tilføje en Sorg, at se Ministeren paa ny komme med Forslaget her, og at han oven i Købet fik alle Partiers Tilslutning i Folketinget. Men jeg antager, det er gaaet saadan til, at det er gaaet lidt hurtigt, og at man derfor har overset, at det i Virkeligheden er et Forslag af vidtrækkende Betydning. Den højtærede Minister kan nemlig ikke undskylde sig med: Ja, men det er urimeligt, at en Dommer ikke skal anlægge Injuriesag, naar Justitsministeren paalægger ham det. Det synes jeg ikke Ministeren skal kunne paalægge en Dommer. For det første kan Retspræsidenten paalægge Dommeren at gøre det. Hertil vil Ministeren maaske svare: Jeg har ikke tilstrækkelig Tillid til Retspræsidenten. Men saa kan Ministeren slaa ind paa en anden Vej, der fører videre, og sige: Den Beskyldning, der rejses imod Dommeren, er saa graverende, at jeg maa forlange offentlig Undersøgelse. I det omtalte Tilfælde erklærede vedkommende Dommer: Jeg anlægger ikke Injuriesag, men hvis Ministeren finder, der er sket noget, som det offentlige har Interesse i, har vi Bestemmelsen i Retsplejeloven om, at Ministeren kan bestemme, at der skal foretages offentlig Undersøgelse. Det er det eneste naturlige. Ministeren maa tage Ansvaret for, at det, der kommer frem, er af den Beskaffenhed, at det kræver en offentlig Undersøgelse, saa maa vi Dommere finde os i det. Men vi kan ikke finde os i, fordi der har staaet en Artikel i en Avis, pludselig at befinde os i en Injuriesag mod vedkommende, fordi Ministeren mener: Den Artikel har maaske ingen Interesse, men det er alligevel kedeligt med den. For en Injuriesag, det ved Ministeren, kan være meget dyr og ubehagelig. Derfor maa Ministeren sige: Dommeren har gjort sig skyldig i et Forhold, som vi kræver undersøgt, og hertil benytter jeg mig af min Ret ifølge Retsplejeloven, men jeg er samtidig villig til at tage det dermed forbundne Ansvar.

Jeg har været inde paa de vigtigste af de Spørgsmaal, som den højtærede Minister fremdrog i sin Forelæggelsestale, og jeg vil kun til sidst sige, at jeg haaber ligesom den højtærede Minister, at det skal lykkes